มาตรฐานการจัดการความเสี่ยงทุจริตอย่างครบถ้วน
เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและสร้างกลไกในการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงาน เทศบาลตำบลเวียงจึงได้กำหนดกรอบมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงทุจริตครอบคลุมภารกิจหลัก 4 ด้าน ตามแนวทางสากลและเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ของสำนักงาน ป.ป.ช. ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุ (Risk Area 1)

มาตรฐานแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงจัดซื้อจัดจ้าง

⚠ **กระบวนงานที่มีความเสี่ยง:** การล็อกสเปกในเอกสารเชิญชวน (TOR), การกำหนดราคากลางที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง, และการตรวจรับงานจ้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ

☑ **มาตรการควบคุมและป้องกัน:**

- แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำขอบเขตงาน (TOR) และคณะกรรมการกำหนดราคากลางแยกส่วนกัน หรือดึงบุคลากรจากหลากหลายกองงานเพื่อช่วยตรวจทานและลดผลประโยชน์ทับซ้อน
- ใช้ระบบคำนวณราคากลางที่อ้างอิงฐานข้อมูลพาณิชย์จังหวัด หรือตามมาตรฐานของกรมบัญชีกลางอย่างเคร่งครัดและเป็นปัจจุบัน
- จัดทำระบบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐแบบเปิด (Open Data) บนเว็บไซต์หลักของเทศบาล โดยอัปเดตความคืบหน้าโครงการทุกกระบวนการตั้งแต่การประกาศเชิญชวนจนถึงการสิ้นสุดสัญญา
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชน ท้องถิ่น หรือตัวแทนชุมชน ร่วมสังเกตการณ์ในขั้นตอนการตรวจรับงานจ้างโครงสร้างพื้นฐานและการโยธา

2. ด้านการบริหารงานบุคคล (Risk Area 2)

มาตรฐานแนวทางปฏิบัติเพื่อความโปร่งใสในระบบคุณธรรม

⚠ **กระบวนงานที่มีความเสี่ยง:** การใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบในการประเมินผลงาน, การเรียกรับผลประโยชน์ในการสอบคัดเลือกหรือสรรหาพนักงานจ้าง, และการโอนย้ายตำแหน่งอย่างไม่เป็นธรรม

☑ **มาตรการควบคุมและป้องกัน:**

- กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงาน (KPIs) สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างชัดเจนล่วงหน้า โดยชี้แจงให้พนักงานทราบก่อนรอบการประเมิน
- กระบวนการสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง ต้องเน้นข้อสอบมาตรฐาน และเชิญคณะกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาตัดสินใจ
- เปิดเผยรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกเรียงลำดับพร้อมคะแนนอย่างโปร่งใส ผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์และระบบออนไลน์ของเทศบาล
- จัดตั้งตู้ร้องเรียนหรือช่องทางแจ้งเบาะแสเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคลที่ส่งตรงถึงนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาลโดยตรง เพื่อรักษาความลับสูงสุดของผู้แจ้ง

3. ด้านการอนุมัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ (Risk Area 3)

มาตรฐานแนวทางปฏิบัติงานบริการประชาชนแบบไร้รอยต่อ

⚠ **กระบวนงานที่มีความเสี่ยง:** การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์ทับซ้อน แลกกับการเร่งรัดขั้นตอนการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (กองช่าง) หรือการขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (งานสาธารณสุขฯ)

☑ **มาตรการควบคุมและป้องกัน:**

- ปรับปรุงระบบงานและถือปฏิบัติตามคู่มือสำหรับประชาชนตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. 2558 อย่างเคร่งครัด โดยแจกแจงระยะเวลา เอกสาร และค่าธรรมเนียมให้ชัดเจนที่สุด
- นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริการออนไลน์ (E-Service / Smart Municipal) มาใช้ในการยื่นคำร้อง

ติดตามสถานะคำขออนุญาต เพื่อลดความจำเป็นในการพบปะโดยตรงระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ประกอบการ

- จัดระบบคิวการให้บริการประชาชนและติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ในจุด One Stop Service เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบย้อนหลังได้
- กำหนดนโยบายให้มีการหมุนเวียนงานหรือสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหรือจุดบริการประชาชนที่มีความเสี่ยงสูงทุกๆ 2-3 ปี

4. ด้านการใช้ทรัพย์สินของราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Area 4)

มาตรฐานแนวทางปฏิบัติเพื่อแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม

⚠ **กระบวนงานที่มีความเสี่ยง:** การนำรถยนต์ส่วนกลางของเทศบาลไปใช้ทำภารกิจส่วนตัว, การเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงหรือค่าที่พักในการเดินทางไปราชการ/ฝึกอบรมที่เป็นเท็จ, และการนำทรัพย์สินหรือวัสดุอุปกรณ์สำนักงานกลับไปใช้ส่วนตัว

☑ **มาตรการควบคุมและป้องกัน:**

- กำหนดระเบียบและสมุดคุมรถยนต์ส่วนกลางอย่างเข้มงวด โดยผู้ขอใช้รถต้องระบุวัตถุประสงค์ในการไปราชการ เส้นทาง และจดบันทึกเลขไมล์เริ่มต้น-สิ้นสุด ทุกครั้งที่มีการใช้งาน
- ติดตั้งระบบติดตามตำแหน่งรถยนต์ผ่านดาวเทียม (GPS Tracking) ในยานพาหนะของส่วนกลางเทศบาลเพื่อตรวจจับและควบคุมพฤติกรรมการเดินทาง
- ประกาศและขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy (งดรับ งดให้ ของขวัญหรือของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่) อย่างเป็นทางการและต่อเนื่องในทุกเทศกาล
- จัดกิจกรรมอบรมสร้างเสริมจริยธรรมและให้ความรู้เรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) แก่พนักงานทุกระดับ

ขั้นตอนการนำมาตรฐานการจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติ

ขั้นตอนหลัก	รายละเอียดการดำเนินงาน
ขั้นตอนที่ 1: การประเมินความเสี่ยงประจำปี (Risk Assessment)	จัดทำในช่วงต้นปีงบประมาณโดยให้ทุกกองงานร่วมวิเคราะห์กระบวนงาน ประเมินโอกาสและผลกระทบของการทุจริต เพื่อจัดทำทำเนียบความเสี่ยง (Risk Profile) และแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Matrix) ในการคัดเลือกจุดวิกฤต
ขั้นตอนที่ 2: จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต	นำประเด็นความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรง 'สูง' หรือ 'สูงมาก' มากำหนดมาตรการจัดการ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระยะเวลาดำเนินการ และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี
ขั้นตอนที่ 3: การรายงานและติดตามผล (Monitoring & Evaluation)	แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินประสิทธิภาพของมาตรการรอบ 6 เดือน และ 12 เดือน พร้อมจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะผ่านทางช่องทางสารสนเทศ